

چکیده:

هدف از پژوهش حاضر، بررسی روند تحولات مربوط به قیمت نفت خام و پیش بینی این تحولات تا سال ۲۰۰۰ می باشد. این تحقیق با استفاده از روش کتابخانه ای انجام یافته و مباحث آن در پنج بخش تنظیم شده است: بخش اول، با عنوان بررسی تاریخی بازار نفت خام به تاریخچه، اهداف و عملکرد سازمان های مختلفی چون اوپک و آژانس بین المللی انرژی می پردازد. در ادامه این بخش، اوضاع ژئوپلیتیک و سیر تاریخی نفت در کشورهای عمده غیر اوپک نظیر شوروی، چین، آمریکا و بررسی می شود. بخش دوم، تقاضای نفت خام و عوامل موثر بر آن را مورد بررسی قرار می دهد. عرضه نفت خام و عوامل موثر بر آن در بخش سوم بررسی می شود. بخش چهارم، اختصاصاً به بررسی پول و تاثیر آن بر تجارت نفت خام دارد. سرانجام در بخش پایانی، پیش بینی وضعیت بازار جهانی نفت خام تا سال ۲۰۰۰ بیان می شود. براساس نتایج حاصل از تحقیق، روش مفید برای بدست آوردن چشم انداز قیمت، توجه به احتمال بروز عدم تعادل می باشد. در تحلیل حاضر، تقاضای نفت و ظرفیت مرجح، کلید تعیین قیمت به شمار می آیند. با مقایسه ظرفیت مرجح و تقاضا استنباط می شود که با فرا رسیدن سال ۲۰۰۰، لامحاله، افزایش تدریجی قیمت دیده خواهد شد. زمانی که ظرفیت مرجح به تقاضا نزدیک می شود، هرگونه وقفه ای که به دلایل سیاسی بوجود آید، موجب افزایش قیمت شدیدی خواهد شد که تا یک سال هم طول می کشد. اگر فرض کنیم که یک تغییر بزرگ و ناگهانی که موجب متاثر شدن بازار گردد، در خلال سال های ۱۹۹۰ بوجود آید (و اگر در سال های نیمه آخر ۱۹۹۰ ظاهر شود) باید منتظر موقعیت بالقوه دشواری در بازار جهانی نفت بود. حال این سوال مطرح است که آیا دولت های عضو اوپک از گذشته خود درس گرفته اند؟ و آیا سعی نخواهند کرد که از هرگونه افزایش قیمت جلوگیری کنند؟ باتوجه به تجربیات اوپک در سال های ۱۹۸۵-۸۶ و وضعیت فعلی اعضای چون کویت، عراق و عربستان سعودی این احتمال که کشورهای اوپک بخواهند درگیر جنگ قیمت دیگری بشوند و یا افزایش قیمت ها جلوگیری کنند، بعید به نظر می رسد. اگرچه در کوتاه مدت تا میان مدت ممکن است قادر به متوقف ساختن افزایش قیمت باشند، اما در بلند مدت توانایی جلوگیری از افزایش چشم گیر آن را نخواهند داشت.

کلیدواژه: نفت، صنعت و تجارت، آینده نگری، قیمت گذاری، قراردادهای فروش، اوپک، سیاست گذاری